TEMEL DİNÎ BİLGİLER (İSLAM 2)

İSLAM'IN DİREĞİ NAMAZ-1

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Neler Öğreneceğiz?

3. Allah'ın Evleri: Mescitler

4. Esmâ-i Hüsna'yı Tanıyorum

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- **Ziyaret ettiğiniz bir camide ilk dikkatinizi çeken şey nedir?**

4. Allah'ın Evleri: Mescitler

Cami kelimesi "toplayan, bir araya getiren, toplayıcı, kaplayan, içine alan" demektir.

Mescitler Müslümanların Allah'ı çokça zikrettikleri ve yalnızca O'na ibadet etmek için toplandıkları mabetlerdir.

Kültürümüzde içinde ibadet edilen küçük yerlere mescit, büyüklerine de cami denilmektedir.

- Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de **"Şüphesiz mescitler, Allah'ındır. O hâlde, Allah ile birlikte hiç kimseye kulluk etmeyin."** buyurarak mescitlerin Allah'ın evi olduğunu belirtmiştir.

(Cin suresi, 18. ayet.)

Mescidin Fonksiyonları

3. ÜNİTE /İSLAM'IN DİREĞİ NAMAZ-2

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Yeryüzünde Allah'a ibadet etmek için yapılan ilk mabet Kâbe'dir. Bu mabede Allah'ın evi anlamına gelen "Beytullah" da denir.

- Burası tüm Müslümanların ziyaret ettiği, birlikte ibadet yaptığı en kutsal mescittir.

Mescid-i Haram, Mekke

https://dogm.meb.gov.tr/
http://dogm.eba.gov.tr/

- **"Şüphesiz, âlemlere bereket ve hidayet kaynağı olarak insanlar için kurulan ilk ev (mabet), Mekke'deki Kâbe'dir."**

(Âl-i İmrân suresi, 96. ayet.)

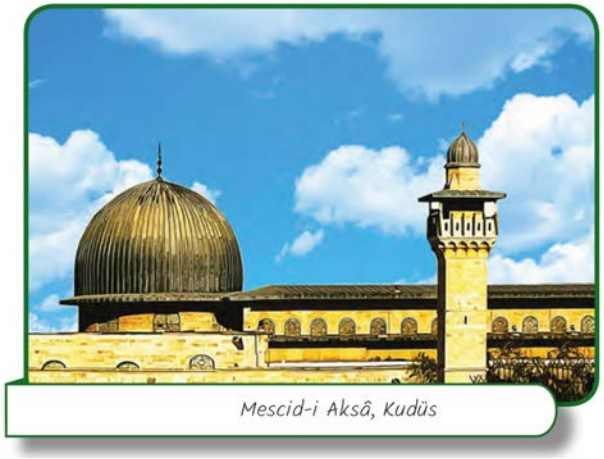
Mescid-i Aksâ, Kudüs

- Müslümanlar için önemli mescitlerden biri de Mescid-i Aksâ'dır.
- Filistin'in Kudüs şehrinde bulunan Mescid-i Aksa; birçok peygamberin yaşadığı, tebliğ görevini yerine getirdiği ve dinî faaliyetlerin yapıldığı bir yerdir.

- **"Kendisine ayetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu (Muhammed'i) bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götüren Allah'ın şanı yücedir. Hiç şüphesiz O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir."**

(İsrâ suresi, 1. ayet.)

Mescid-i Nebi, Medine

- Mescid-i Nebi hicretten sonra Müslümanların Medine'de yaptığı ilk mescittir. Bu mescit hem Müslümanların mabedi olmuş hem de yönetim ve eğitim faaliyetleri için kullanılmıştır.
- Peygamberimiz ailesiyle bu mescidin yanındaki odalarda kalmıştır.

- Sevgili Peygamberimiz *"Sadece şu üç mescide yolculuk yapılır: Mekke'deki Mescid-i Harâm, Mescid-i Aksâ ve Medine'deki benim bu mescidim."* buyurarak bu üç mescidin Müslümanlar için önemini vurgulamıştır.

(Tirmizî, Salât, 126.)

Günümüzde dünyanın farklı yerlerinde kültürel özelliklerin izlerini taşıyan cami ve mescitler bulunmaktadır.

Bu camiler ihtiyaç ve fonksiyonlarına göre çeşitli isimlerle anılmıştır.

Kültürümüzde daha çok "Ulu Camiler" ve "Selatin Camileri" ön plana çıkmıştır.

Bursa Ulu Camii

- Ülkemizde yapılan ulu camilerin en bilineni Bursa Ulu Camii'dir.

- Bu cami Osmanlı sultanı Yıldırım Beyazıt tarafından yaptırılmıştır.

Aksaray Ulu Camii

- Aksaray'da bulunan Ulu Cami, Karamanoğulları Beyliği eseridir.

Diyarbakır Ulu Camii

- Diyarbakır'da bulunan Ulu Cami şehrin en önemli tarihi yapılarından biridir.

Sivas Divriği Ulu Camii

- Selçuklu mimarisinin şaheserlerinden olan Divriği Ulu Camii; cami, darüşşifa ve türbeden meydana gelen bir külliyedir.

- Ülkemizde Osmanlı hükümdarları, valide sultanları ve diğer hanedan mensupları tarafından yaptırılan camiler diğerlerinden ayrılmış ve bunlara "Selatin Camileri" denilmiştir.

Süleymaniye Camii

- İstanbul'da bulunan önemli sultan camilerine Sultanahmet, Süleymaniye, Fatih, Beyazıt ve Eyüp Sultan camileri örnek gösterilebilir.

- İstanbul dışında da öne çıkan selatin camiler vardır.
- Bursa'da bulunan Yeşil Cami, Edirne'deki Selimiye Camii, Konya'daki Selimiye Camii bunlar arasındadır.

Edirne Selimiye Camii

- Ülkemizde bulunan Sultanahmet Camii 17. yüzyılın önemli eserlerindendir.
- Altı minaresiyle dikkat çeken Sultanahmet Camii aynı zamanda bir külliyedir ve birçok yapıyı barındırmaktadır.

Sultanahmet Camii dış görünüm

- Cami; mavi, yeşil ve beyaz renkli İznik çinileriyle süslenmiştir.

- Büyük kubbesi ve yarım kubbelerinin iç kısmı da mavi renk ağırlıklı kalem yazıları içerdiğinden dünyada "Blue Mosque" adıyla bilinmektedir.

Sultanahmet Camii iç görünüm

- Malezya'da bulunan Zahir Camii, Malezya'nın en büyük ve en eski camilerinden biridir.
- Hiçbir camide bulunmayan bir özelliği avlusuna döşenen mermerlerin üzerinde çiçek ve yaprak motiflerinden oluşan süslemelerin olmasıdır.

Çin Şian Camii

- Çin'de bulunan Şian (Xian) Ulu Camii, İslami sanat ve motiflerin Uzakdoğu mimarisiyle birleştiği eşsiz bir eserdir.
- Bu cami 12 asırlık olup, İslam'ın Çin'deki en eski camisidir.
- Caminin etrafında yer alan külliyesi günümüzde hâlâ hizmet vermektedir.

- Caminin dörtte üçü Atlantik Okyanusu'nun üzerinde ve tavanı açılabilir bir şekilde yapılmıştır.
- Dünyanın en uzun minaresine sahiptir.
- Aynı anda yüz bin kişinin namaz kılabileceği şekilde yapılmıştır.

Fas II. Hasan Camii

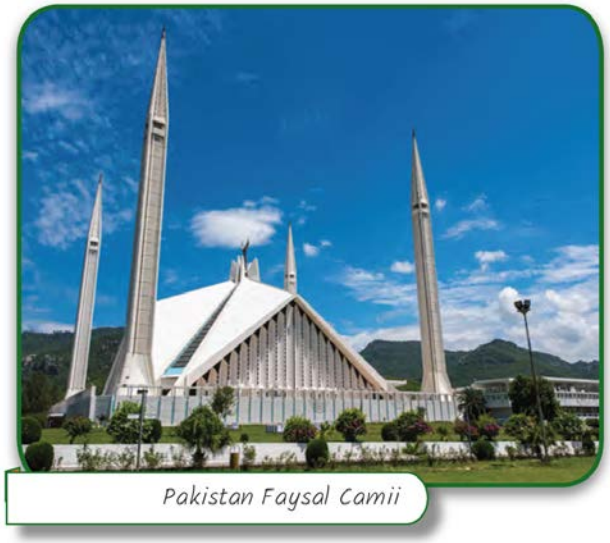

- Pakistan'da bulunan Faysal Camii, Suud Kralı Faysal tarafından yaptırılmıştır.
- Türk mimar Vedat Dalokay tarafından sıra dışı bir mimariyle inşa edilmiştir.
- Kubbesi köşeli tasarlanıp han çadırı görünümüne sahiptir.

https://dogm.meb.gov.tr/
http://dogm.eba.gov.tr/

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- **Yüce Allah'a en çok hangi isimleriyle dua edersiniz?**

5. Esmâ-i Hüsna'yı Tanıyorum

er-Rab: Terbiye eden, gözetip koruyan, nimet veren.

el-Mucîb: Dua ve dileklere cevap veren.

el-Ğafûr: Kusurları gizleyen ve affeden.

el-Câmi: Bütün varlıkları bir araya toplayan, cem eden.

https://dogm.meb.gov.tr/
http://dogm.eba.gov.tr/

- Yüce Allah'ın güzel isimlerinden biri olan er-Rab; kural koyan, idare eden, terbiye eden, gözetip koruyan, nimet veren gibi anlamlara gelir.

Yüce Allah'ın evrendeki bütün canlıları ve her türlü varlığı kuşatması, şefkat ve merhametle terbiye etmesi, geliştirip koruyarak yaşatmasını ifade eder.

- **"Onlardan, "Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi ateş azabından koru" diyenler de vardır."**

(Bakara suresi, 201. ayet.)

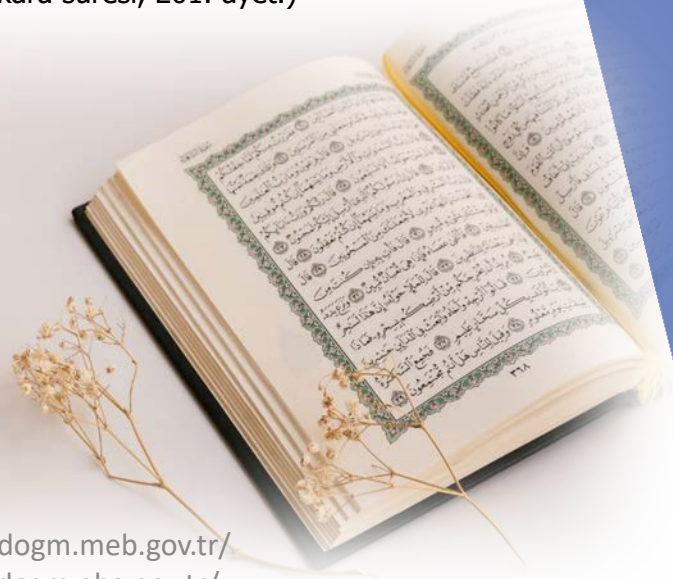

- Sevgili Peygamberimiz "Rabbim!" hitabıyla dua ederek Müslümanlara örnek olmuştur.

https://dogm.meb.gov.tr/
http://dogm.eba.gov.tr/

- *"Allah'ım! Benim Rabbim sensin, senden başka ilâh yoktur. Beni Sen yarattın ve ben senin kulunum. Ben gücüm yettiğince sana verdiğim söz üzereyim ve senin vaadine de güveniyorum. Yaptıklarımın şerrinden sana sığınırım. Bana olan nimetini itiraf ediyorum, günahlarımı da itiraf ediyorum. Günahlarımı bağışla, çünkü günahları senden başka bağışlayacak kimse yoktur."*

(Tirmizî, Daavât, 15.)

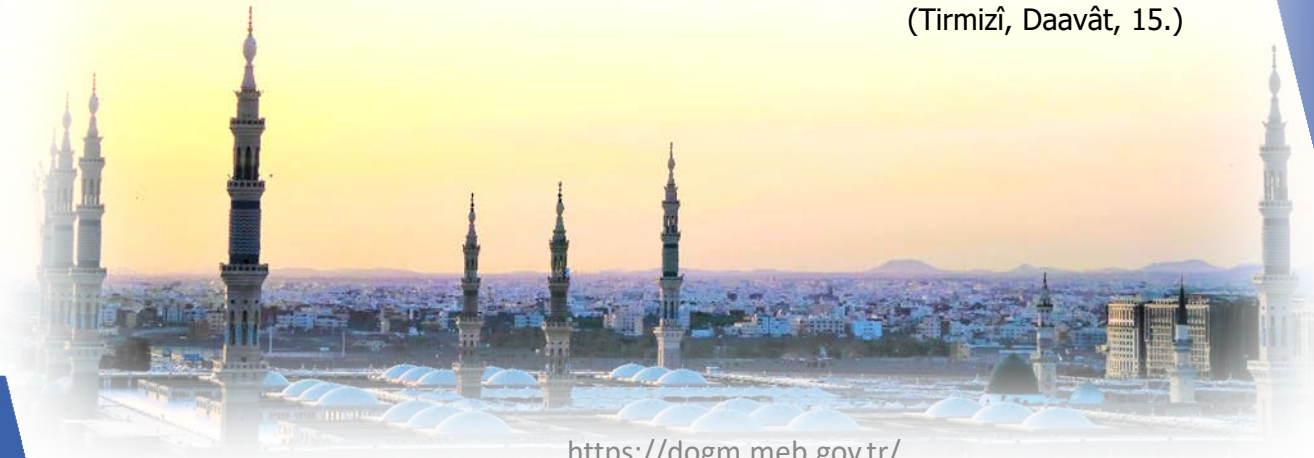

- Yeryüzünde bulunan bitki ve hayvan türlerinin her birinin yaratılışı ve yaşamlarını sürdürmeleri, Yüce Rabbimizin bütün canlıları kuşatmasını ve merhametle geliştirip yaşatmasını ifade eder.

- Bizler de Allah'ın Rab isminin yansımalarını gördüğümüz her an O'na şükretmeli ve dünyaya geliş gayemizi hatırlamalı ve Rabbimize dua etmeliyiz.

el-Mucîb

- Yüce Allah'ın en güzel isimlerinden biri olan el-Mucîb dua ve dileklere olumlu cevap veren anlamına gelir.

- Dua sadece Yüce Allah için yapılır ve karşılığı da yalnızca O'ndan beklenir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- **"... Rabbim kullarına çok yakındır, dualarını kabul edendir."**

(Hûd suresi, 61. ayet.)

- Yüce Allah, dualara mutlaka cevap verir.
- Bu cevaplar bizim için çoğunlukla olumlu sonuçlanırken bazıları da bizim istediğimiz gibi olmayabilir.
- Bu durum dualarımıza Allah'ın karşılık vermediği anlamına gelmez.

- Yüce Allah mutlaka dualarımıza icabet eder ve bizim için en hayırlı sonucu nasip eder.

- Allah'ın güzel ismi olarak el-Ğafur; affedici olan, suçu bağışlayan, kullarını ahirette perişan etmeyen, onların kusurlarını gizleyen ve örten manalarına gelmektedir.

- **"Allah'tan bağışlanma dile. Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."**

(Nisâ suresi, 106. ayet.)

- Yüce Allah, insandan kötülükleri terk etmesini ve bağışlanma dilemesini ister.

- Yüce Allah; Müslümanlara, kardeşlerinin ayıplarını ve kusurlarını örtmesini şu ayetle emretmektedir:

- **"... Birbirinizin gizli şeylerini araştırmayın ve birbirinizi çekiştirmeyin..."**

(Hucurât suresi, 12. ayet.)

- Sevgili Peygamberimiz, Müslüman kardeşinin ayıbını başkalarına yaymayan müminlerin kıyamet gününde ödüllendirileceğini *"...Her kim dünyada, bir Müslüman'ın ayıbını örterse Allah da kıyamet günü onun ayıbını örter."* hadisiyle müjdelemektedir.

(Müslim, Birr, 58.)

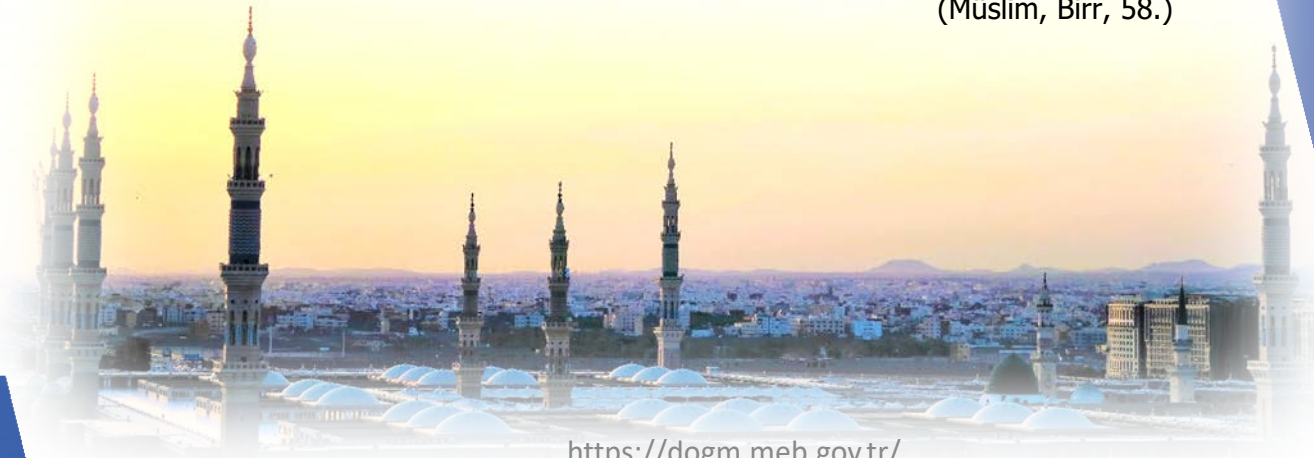

Bizler de yaptığımız hatalardan dolayı el-Ğafur olan Allah'a sığınmalı ve O'ndan bağışlanma dilemeliyiz.

Başkalarının ayıplarını araştırmamalı; ayıplarına, hatalarına şahit olduysak onları gizlemeliyiz.

- Allah'ın güzel ismi olarak el-Câmi "toplayıp düzenleyen, kıyamet günü hesaba çekmek için mahlûkatı bir araya toplayan" manalarına gelmektedir.

- Anne, baba, eş, evlat, kardeşler, arkadaşlar ve Müslümanlarla olan kalbî bağlılığımız, el-Câmi isminin yansımalarındandır.

- Allah'ın gökleri ve yeri, yıldızları, havayı, denizleri, hayvanları, bitkileri, çeşitli madenleri bir araya toplaması, bütün varlıkları ahenkle bir araya getirmesi ve düzenlemesi O'nun el-Câmi isminin tecellisidir.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Namaz ibadeti ile ilgili bir ayet ve hadis söyleyiniz.
2. Namazın şartları nelerdir?
3. Namazın rükünleri nelerdir?
4. Sehiv secdesi nasıl yapılır?
5. Tilavet secdesi nasıl yapılır?
6. Mescidin fonksiyonları nelerdir?

Cevaplayalım

Alnı, burnu, elleri, dizleri ve ayak parmaklarını yere koymak suretiyle Allah'ın huzurunda O'nun yüceliğini Hz. Peygamberin öğrettiği dualarla anmaya ---- denir.

1. Boşluğa gelecek kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kıraat
B) Secde
C) Tilavet
D) Kıyam

2. Aşağıdakilerden hangisi namazı bozan durumlardan biri değildir?

A) Namaz kılarken abdestin bozulması.
B) Namazda konuşmak.
C) Namazda bir şey yemek, içmek.
D) Cemaatle namaz kılarken imama uymak.

3. Aşağıdakilerden hangisi namazın vaciplerinden <u>değildir</u>?

A) Namazların her rekâtında Fâtiha suresini okumak.
B) Fâtiha suresinden sonra bir sure veya birkaç ayet okumak.
C) Secdede alınla birlikte burnu yere koymak.
D) Farz namazlardan önce kamet getirmek.

17. yüzyılın önemli eserlerindendir. Altı minaresiyle dikkat çeken camii mavi, yeşil ve beyaz renkli İznik çinileriyle süslenmiştir. Büyük kubbesi ve yarım kubbelerinin iç kısmı da mavi renk ağırlıklı kalem yazıları içerdiğinden dünyada "Blue Mosque" adıyla bilinmektedir.

4. Hakkında bilgi verilen cami aşağıdakilerden hangisidir?

A) Süleymaniye Camii
B) Sultanahmet Camii
C) Bursa Ulu Camii
D) Edirne Selimiye Camii

Allah'ın güzel ismi olarak ----; affedici olan, suçu bağışlayan, kullarını ahirette perişan etmeyen, onların kusurlarını gizleyen ve örten manalarına gelmektedir.

5. Cümlede bırakılan boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) el-Ğafur
B) er-Rab
C) el-Mucîb
D) el-Câmi

Hazırlayanlar
Kübra UZUN,
Hatice Büşra PAKSOY,
Furkan ÖZÜDOĞRU

Redaksiyon
Suna AKKURT

Tasarım
Hanife KOYUTÜRK

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ